

STEMINDEX ALLOCHTONEN - 4

VERWACHTE OPKOMST EN STEMGEDRAG TURKEN, MAROKKANEN, SURINAMERS EN ANTILLIANEN

PERIODE 24 OKTOBER 2006 – 31 OKTOBER 2006

HOOFDSTUK 1: VERANTWOORDING

§1.1 INLEIDING

Nederland telt op dit moment ruim 2,4 miljoen allochtonen, oftewel personen met een niet-Nederlandse achtergrond. Allochtonen vormen inmiddels 15% van de Nederlandse bevolking en volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek zal hun aandeel in de samenleving de komende jaren blijven groeien. Hierdoor zal hun invloed op verschillende terreinen steeds groter worden.

Op politiek gebied werd die invloed in een klap zichtbaar bij de Gemeenteraadsverkiezingen van 2006. Mede door de veel hoger dan verwachte opkomst onder allochtonen en een massale voorkeur voor de PvdA werd deze partij in verschillende gebieden de grootste partij. De gunst van de *allochtone factor* bij verkiezingen werd daarmee op de politieke agenda geplaatst.

Met de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in zicht is het daarom belangrijk geworden om zicht te krijgen in het stemgedrag van allochtonen. Hoe groot zal de opkomst zijn, op welke partij zullen de allochtonen stemmen en in hoeverre laten zij zich beïnvloeden door politieke issues die in de verkiezingsstrijd een rol spelen.

§ 1.2 STEMGEDRAG ALLOCHTONEN

Het stemgedrag van Nederlanders wordt op dit moment door verschillende instanties gemeten. Allochtone Nederlanders zijn in deze panels echter niet of nauwelijks vertegenwoordigd. Hierdoor zijn de cijfers niet bruikbaar om te bepalen hoe groot de invloed van de *allochtone factor* zal zijn op de verkiezingsuitslagen. Dat heeft gevolgen voor kiezers, media en politieke partijen zelf.

Kiezers, met name zwevende kiezers en twijfelaars, kunnen zich geen volledig beeld vormen van de invloed die zij met hun stem uit kunnen maken. Misschien besluiten ze hierdoor niet te stemmen of hun stem uit te brengen op een partij die op grond van de ‘gewone’ peiling de grootste zal worden.

De *media* kan zich evenmin een volledig beeld vormen van het politieke spectrum en mist hierdoor misschien politieke issues die onder een deel van het electoraat de keuze voor een partij kunnen bepalen.

De *politieke partijen* tenslotte missen inzicht in het stemgedrag van een belangrijk deel van hun electoraat. Ze spelen hierdoor mogelijk niet tijdig in op situaties die hun resultaat in negatieve of positieve zin kunnen beïnvloeden.

§ 1.3 STEMINDEX ALLOCHTONEN

Daarom heeft Foquz Etnomarketing onder de naam *Stemindex Allochtonen* een continu onderzoeksinstrument opgezet dat gedurende de hele verkiezingsperiode het stemgedrag van Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen in kaart brengt.

Voor deze groepen is gekozen omdat zij samen meer dan de helft van de allochtone kiezers uitmaken. Andere allochtone groepen zijn bovendien in aantallen te klein en wonen te verspreid over heel Nederland om adequaat in een onderzoek meegenomen te kunnen worden.

§ 1.4 STEMGERECHTIGDE ALLOCHTONEN

Aan een onderzoek over verkiezingen mogen uiteraard alleen respondenten deelnemen die zelf stemgerechtigd zijn.

In de wet is geregeld wie stemgerechtigd is. Voor Tweede Kamerverkiezingen geldt dat iemand 18 jaar of ouder moet zijn én de Nederlandse nationaliteit moet bezitten. Niet alle allochtonen voldoen aan deze criteria. Om te bepalen hoe groot de invloed van allochtonen op het verkiezingsresultaat zal zijn, moet daarom eerst inzicht bestaan in de aantallen allochtonen die stemgerechtigd zijn.

Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft het onderzoeksbureau berekend hoeveel Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen stemrecht voor de Tweede Kamer hebben.

Etniciteit	Stemgerechtigden
Turken	164.026
Marokkanen	133.034
Surinamers	234.720
Antillianen	88.419
Totaal	620.199

Tabel 1.1: Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen die 18 jaar of ouder zijn en de Nederlandse nationaliteit bezitten, CBS 1 januari 2006

In totaal hebben 620.199 Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen stemrecht. Het aantal stemgerechtigde allochtonen is echter groter. Als we de allochtone groepen die niet in dit onderzoek meegenomen zijn bij de telling betrekken dan gaat het om 1,2 miljoen allochtonen.

§ 1.5 OPKOMST

Behalve door het aantal stemgerechtigde personen wordt de invloed van allochtonen op de verkiezingsuitslag ook bepaald door hun opkomst. Die opkomst bepaalt immers hoe groot de kiesdeler wordt en daarmee ook hoeveel stemmen er nodig zijn voor elke Kamerzetel.

Op basis van de kiesdeler van de Tweede Kamerverkiezingen van 2003 zijn er twee varianten berekend van het aantal zetels dat door de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse stemmers bepaald zal worden. De lage variant gaat uit een opkomst onder allochtonen van 50%, de hoge variant van een opkomst van 80%.

Op grond van de lage variant zullen 5 zetels in de Tweede Kamer door de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse groepen bepaald worden. Op grond van de hoge variant zullen dat er 8 zijn.

Het totaal aantal zetels dat door *alle allochtonen* bepaald wordt, ligt natuurlijk hoger. Er zijn immers 1,2 miljoen stemgerechtigde allochtonen. Afhankelijk van hun opkomst zullen in totaal tussen de 10 en 16 Kamerzetels door de allochtone kiezers bepaald worden.

§ 1.6 KAMERZETELS

In de Stemindex Allochtonen loopt in elke meting een vraag over de opkomst mee. Op grond van deze opkomstpercentage wordt per keer berekend hoeveel Kamerzetels door de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse groep bepaald zullen worden. Op grond hiervan worden vervolgens de partijvoorkeuren van deze vier groepen naar Kamerzetels vertaald. Bovendien wordt per keer een projectie gepresenteerd van de verdeling van Kamerzetels onder *alle allochtone groepen*.

§ 1.7 ONDERZOEKSMETHODE

Voor de Stemindex Allochtonen hebben alle gesprekken face-to-face plaats gevonden. *Native Experts* – dat zijn personen uit de eigen groep – hebben kandidaten benaderd met de vraag of ze aan het onderzoek mee wilden doen. Daarbij is uitgegaan van *zelfidentificatie*, dat wil zeggen dat respondenten aangaven of ze zichzelf Turks, Marokkaans, Surinaams of Antilliaans beschouwen.

Met kandidaten die op grond van deze zelfidentificatie tot de doelgroepen van het onderzoek hoorden, is vervolgens op grond van selectievragen – bezit van Nederlandse nationaliteit, ouder dan 18 jaar en stemrecht voor Tweede Kamerverkiezing – gecontroleerd of men in aanmerking kwam voor afname van de enquête. Alleen met kandidaten die aan alle selectiecriteria voldeden, heeft vervolgens een vraaggesprek plaats gevonden. De enquête die hiervoor is gebruikt, is in de bijlage opgenomen.

§ 1.8 STRAATENQUÊTES

Alle enquêtes hebben face-to-face op straat of bij de respondent thuis plaats gevonden. Alle respondenten zijn daarbij apart van elkaar geënquêteerd zodat ze elkaar niet in de antwoorden die ze gaven konden beïnvloeden.

Verder is er voor gekozen om geen enquêtes in de moskee of in de nabijheid van allochtone locaties af te nemen, omdat deze locaties onbedoeld tot bepaalde beïnvloeding van de antwoorden zouden kunnen leiden.

§ 1.9 STEEKPROEF

Aan het onderzoek hebben uiteindelijk 616 personen deelgenomen: 153 Turken, 153 Marokkanen, 160 Surinamers en 150 Antillianen.

Ten behoeve van de analyse heeft een weging naar etniciteit plaats gevonden gebaseerd op het aantal stemgerechtigde allochtonen. In de praktijk betekent dit dat aan Surinamers het hoogste gewicht is toegekend omdat deze groep in aantallen de meeste stemgerechtigde personen heeft. Aan de Antillianen is juist het kleinste gewicht toegekend omdat zij in aantallen de minste stemgerechtigden hebben.

	Aantal	%
Turks	153	24,8%
Marokkaans	153	24,8%
Surinaams	160	26,0%
Antilliaans	150	24,4%
Totaal	616	100,0%

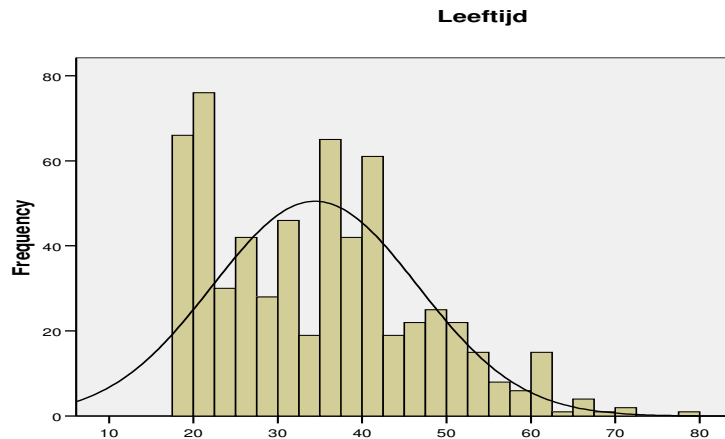
Tabel 1.2: Etniciteit deelnemers onderzoek op grond van zelfidentificatie

§ 1.10 REPRESENTATIVITEIT

Om de representativiteit en de betrouwbaarheid te waarborgen heeft het veldwerk in verschillende steden in Nederland plaats gevonden onder zowel mannen als vrouwen. Daarbij is met allochtonen van verschillende leeftijden, opleidingsachtergronden en arbeidssituaties gesproken. Op al deze aspecten is het onderzoek volledig representatief.

	Aantal	%
4 Grote Steden	370	60,1%
Overige gemeenten	246	39,9%
Totaal	616	100,0%

Tabel 1.3: Verdeling steekproef naar gebied

Tabel 1.4: Verdeling steekproef naar leeftijd

	Aantal	%
t/m 34 jaar	307	49,8%
35 jaar en ouder	309	50,2%
Totaal	616	100,0%

Tabel 1.5: Verdeling steekproef naar leeftijdsgroep

	Aantal	%
Man	306	49,7%
Vrouw	310	50,3%
Totaal	616	100,0%

Tabel 1.6: Verdeling steekproef naar geslacht

	Aantal	%
Geen opleiding	19	3,1%
Lager onderwijs	39	6,3%
VMBO	37	6,0%
MAVO	132	21,4%
MBO	178	28,9%
HAVO-VWO	104	16,9%
HBO	91	14,8%
WO	16	2,6%
Totaal	616	100,0%

Tabel 1.7: Verdeling steekproef naar opleiding

	Aantal	%
Baan	353	57,3%
Bijbaan	21	3,4%
Zelfstandig ondernemer	14	2,3%
Bijstand	28	4,5%
WAO	15	2,4%
WW	25	4,1%
AOW-Pensioen	12	1,9%
Overige uitkering	4	0,6%
Studiefinanciering	113	18,3%
Toelage Partner	29	4,7%
Anders/onbekend	2	0,3%
Totaal	616	100,0%

Tabel 1.8: Verdeling steekproef naar voornaamste bezigheid overdag

§ 1.11 ONDERZOEKSPERIODE

Het onderzoek heeft plaats gevonden tussen 24 oktober 2006 en 31 oktober 2006. In die periode vond op Radio 1 het eerste debat tussen Bos en Balkenende plaats, rekende het CPB de partijprogramma's van de partijen door, werd in de Tweede Kamer gedebatteerd over de Schipholbrand en vond een demonstratie van Surinamers plaats tegen de VOC-uitspraak van Balkenende. Het effect van deze gebeurtenissen is in de resultaten van deze meting verwerkt.

§ 1.12 RAPPORTAGE

Voor de analyse zijn alle enquêtes in een SPSS-bestand ingevoerd, waarna de gegevens op verschillende variabelen zijn uitgedraaid. Alleen waar er statistische verschillen zijn geconstateerd worden deze in het onderzoeksverslag vermeld. In de tabellen worden echter alle gegevens gepresenteerd.

§ 1.13 AUTEURSRECHTEN EN GEBRUIKSVORWAARDEN

De auteursrechten van de Stemindex Allochtonen zijn en blijven te allen tijde het bezit van Foquz Etnomarketing. Gebruik van de onderzoeksgegevens mag uitsluitend onder uitdrukkelijke vermelding van de naam van het bureau. Bij gebruik in grafieken of andere zichtmaterialen moet in een duidelijk lettertype en leesbaar lettergrootte het copyright (© Foquz Etnomarketing) vermeld worden.

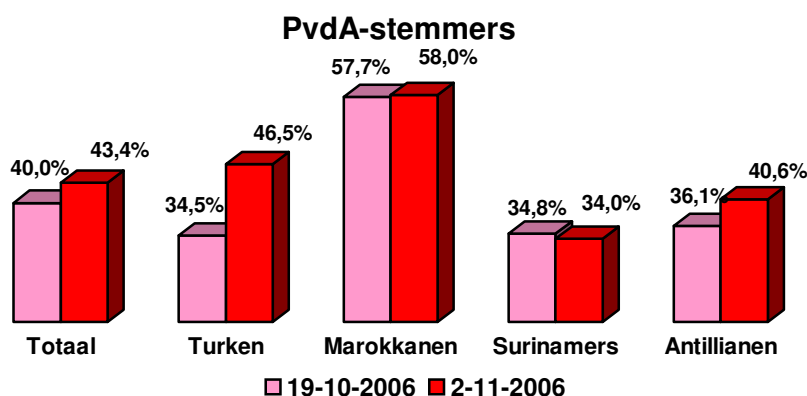
Het ter beschikking stellen van de gegevens aan derden dient onmiddellijk schriftelijk aan Foquz Etnomarketing gemeld te worden.

HOOFDSTUK 2: ONDERZOEKSRÉSULTATEN

PvdA

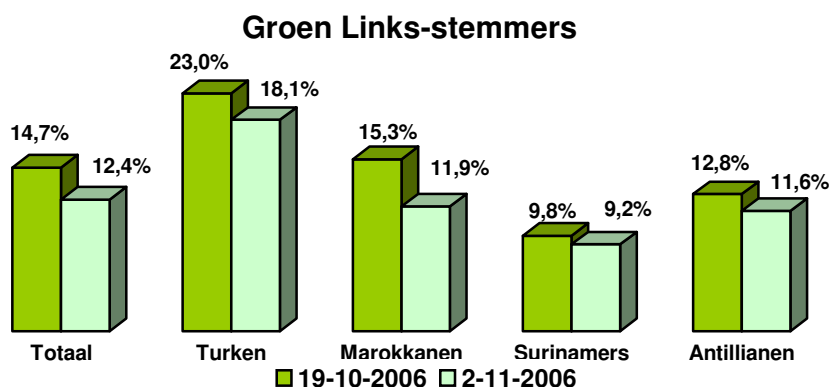
De PvdA blijft de grootste partij onder allochtonen (43,4%) en ziet voor de tweede opeenvolgende meting haar aanhang groeien.

Deze groei dankt de PvdA aan de Turken, onder wie het aantal stemmers stijgt naar 46,5%, evenveel als op 14 september, de start van de Stemindex Allochtonen. Ook onder Antillianen groeit de PvdA-aanhang naar 40,6%.

GROEN LINKS

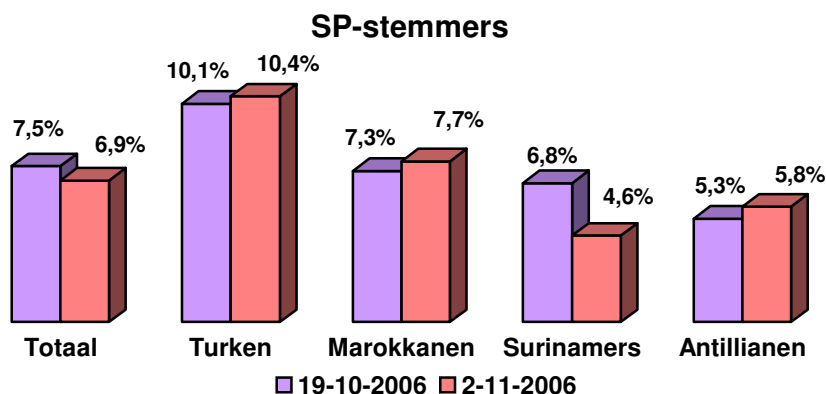
Met 12,4% blijft Groen Links de tweede partij onder allochtonen, echter de allochtone aanhang daalt in vergelijking met de vorige meting. Deze daling doet zich onder alle allochtone groepen voor en is relatief het grootst onder Marokkanen.

SP

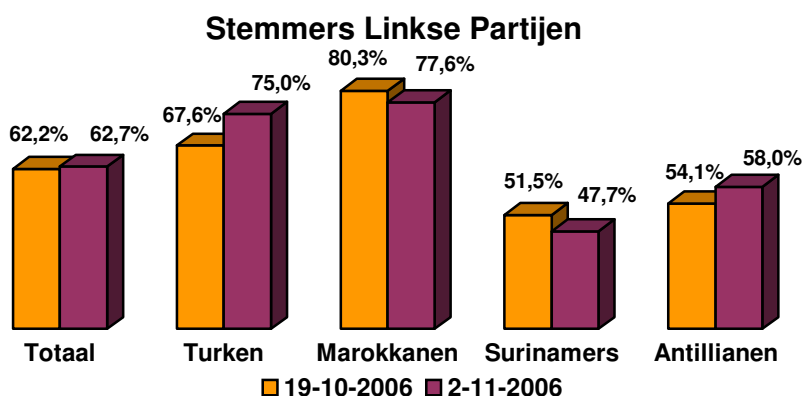
De derde linkse partij SP ziet voor de tweede opeenvolgende meting zijn aanhang onder allochtonen dalen. Een maand terug had nog 10,5% van de allochtonen voorkeur voor de SP, twee weken terug was dat 7,5%. Nu staat de SP op 6,9%.

Aan deze daling zijn de Surinamers debet. Onder hen kiest 4,6% nu voor de SP.

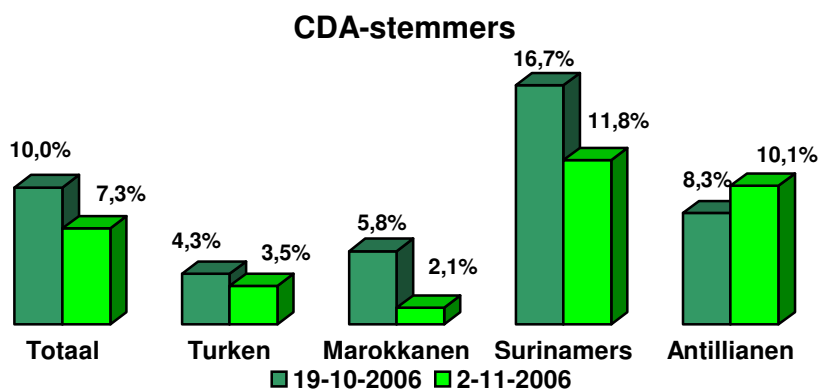
LINKSE STEMMERS

De verschuivingen in de voorkeuren voor linkse partijen hebben voor het linkse blok als totaal geen gevolg. Nog steeds denkt 62,7% van de allochtonen op een van de drie linkse partijen te zullen stemmen.

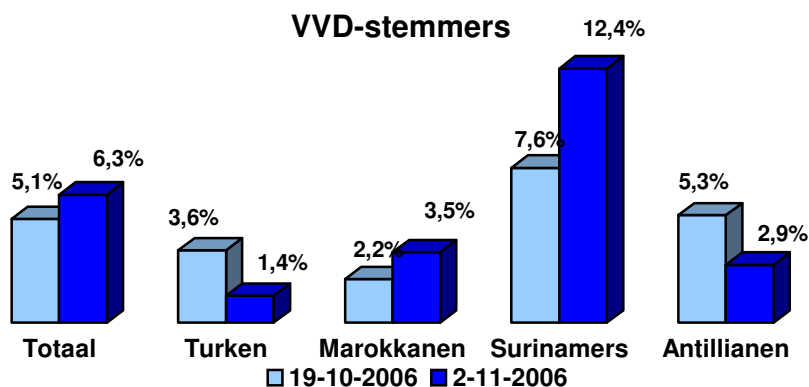
CDA

Het CDA ziet haar aanhang onder allochtonen met een kwart dalen naar 7,3%. Vooral de aanhang onder Surinamers krijgt een deuk. De aanhang onder Antillianen echter stijgt licht.

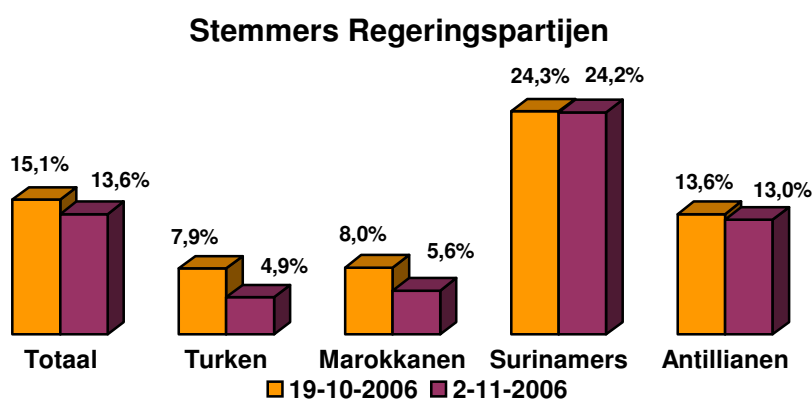
VVD

Het aantal VVD-stemmers onder allochtonen blijft min of meer stabiel op 6,3%. Echter onder Surinamers stijgt de VVD-aanhang naar 12,4%.

STEMMERS OP REGERINGSPARTIJEN

De verschuivingen in de voorkeuren voor CDA en VVD hebben voor de regeringspartijen als totaal een kleine daling tot gevolg. Op dit moment denkt 13,6% van de allochtonen zijn stem op een van de twee regeringspartijen uit te zullen brengen, iets minder dan twee weken terug. Het aandeel van Surinamers dat op een regeringspartij zal stemmen, blijft gelijk. Hieruit kan geconcludeerd worden dat Surinaamse CDA-stemmers naar de VVD opschuiven.

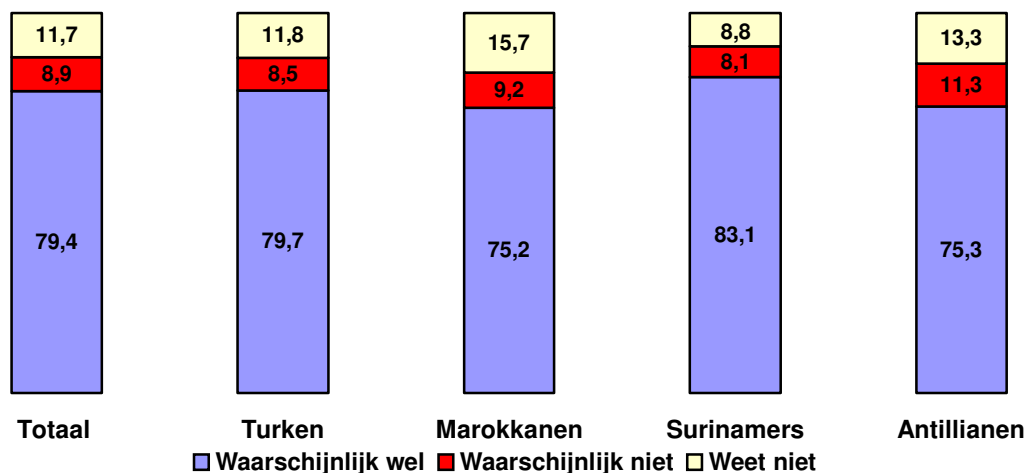

STEEDS HOGERE OPKOMST

Het aantal allochtonen dat zegt bij de Tweede Kamerverkiezing te zullen stemmen, blijft stijgen. Inmiddels zegt 79,4% van de Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen bij de komende Tweede Kamerverkiezingen te gaan stemmen. Bij de eerste Stemindex Allochtonen op 14 september 2006 ging het nog om 71,8%.

In de tussenliggende periode is vooral het aantal stemmende Antillianen toegenomen (van 61,2% naar 75,3%). Het aantal Turken dat zegt te gaan stemmen staat nu op het hoogste punt (79,7%) sinds het begin van de meting.

Het aantal stemmers onder Marokkanen en Surinamers is tijdens de gehele meting min of meer stabiel gebleven.

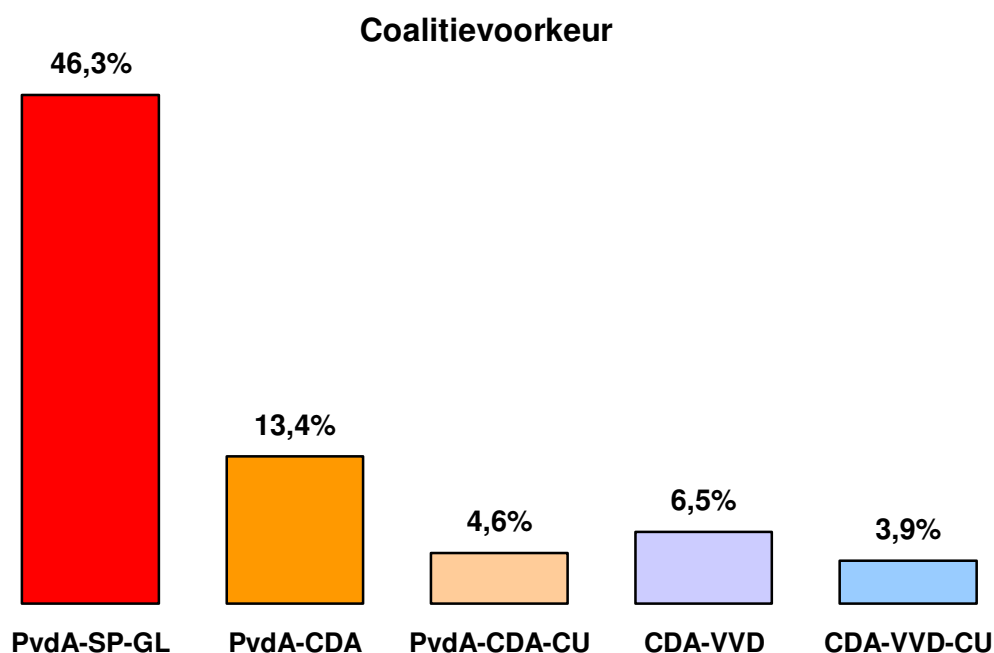

LIEFST PvdA IN DE REGERING, WEINIG STEUN VOOR VOORTZETTING HUIDIGE COALITIE

Allochtonen zien na de verkiezingen het liefst een coalitie ontstaan waaraan de PvdA deelneemt. 64,3% van de Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen heeft voorkeur voor zo'n coalitie.

Een voortzetting van de huidige coalitie (CDA+VVD) of een variant daarvan krijgt weinig steun van de allochtonen: 10,9%.

Een volledig linkse coalitie (PvdA – SP – Groen Links) is de voorkeursregering van de allochtonen (46,3%). Op de tweede plaats staat een PvdA-CDA coalitie (13,4%).

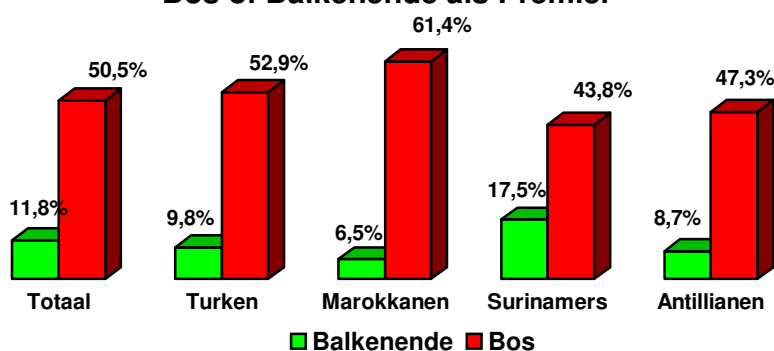

STEEDS MEER ALLOCHTONEN VERKIEZEN BOS BOVEN BALKENENDE

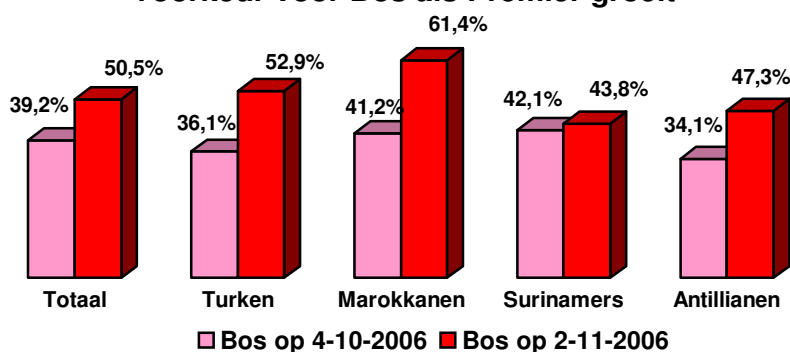
Allochtonen blijven liever Bos dan Balkenende als premier hebben. 50,5% van de allochtonen vindt dat Bos de nieuwe premier van Nederland moet worden, tegen 11,8% Balkenende.

In vergelijking met 4 oktober is de populariteit van Bos met 11,3% toegenomen, terwijl die van Balkenende met 6,1% is gedaald.

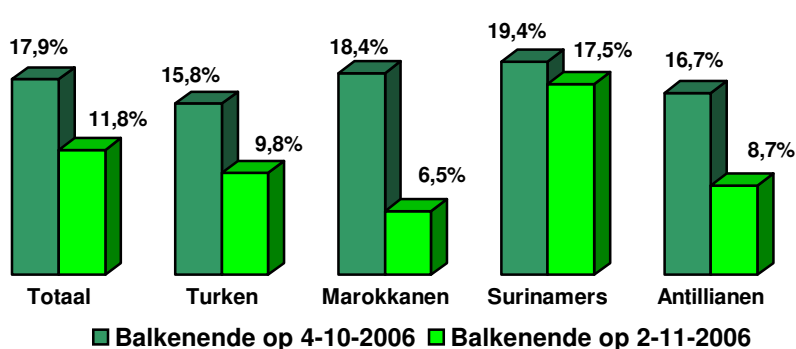
Bos of Balkenende als Premier

Voorkeur voor Bos als Premier groeit

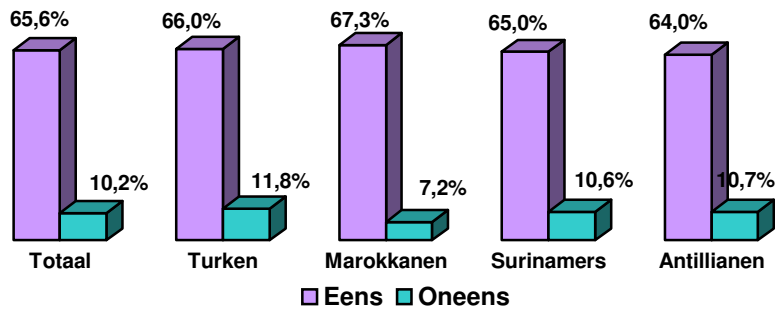
Voorkeur voor Balkenende als Premier daalt

VOORKEUR VOOR KABINET MET MINSTENS 1 ALLOCHTONE MINISTER

Een meerderheid van de allochtonen (65,6%) vindt dat het nieuwe kabinet minstens een allochtone minister moet krijgen. Deze voorkeur is onder alle groepen even groot.

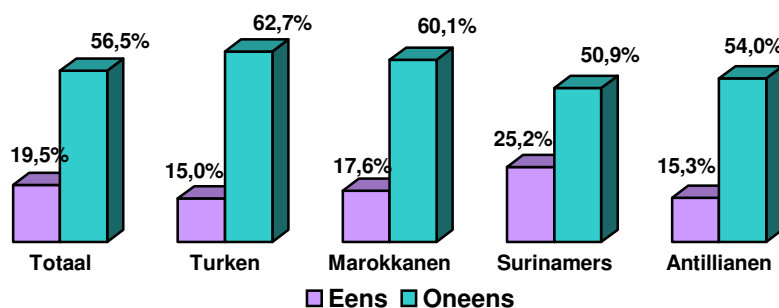
Stelling: "De nieuwe regering moet minstens 1 allochtone minister krijgen"

VOORKEUR VOOR STOPZETTING INTEGRATIEBELEID VERDONK

Als het aan de meerderheid van de allochtonen ligt, dan moet de nieuwe regering het integratiebeleid van Verdonk niet voortzetten. 56,5% van de allochtonen is het oneens met de stelling dat de 'nieuwe regering het integratiebeleid van Verdonk moet voortzetten', 19,5% is het met de stelling eens. Onder Turken en Marokkanen is de groep die het met de stelling oneens is groter dan onder Surinamers en Antillianen.

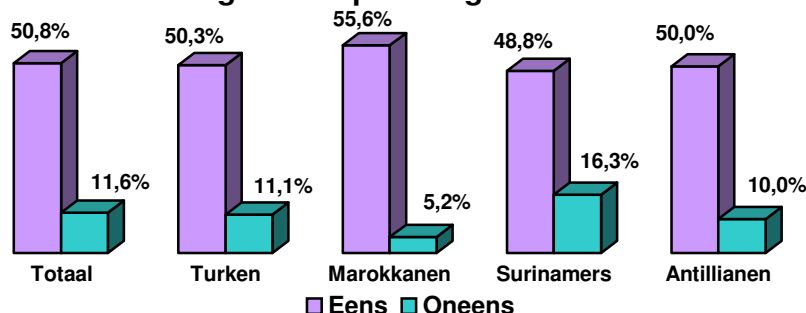
Stelling: "De nieuwe regering moet het integratiebeleid van Verdonk voortzetten"

VOORKEUR VOOR GENERAAL PARDON VOOR ASIELZOEKERS

Iets meer dan de helft van de allochtonen (50,8%) vindt dat de nieuwe regering een generaal pardon aan asielzoekers moet geven, 11,6% vindt dat niet. Onder Marokkanen is de groep die een generaal pardon voorstaat het grootst (55,6%).

Stelling: "De nieuwe regering moet asielzoekers een generaal pardon geven"

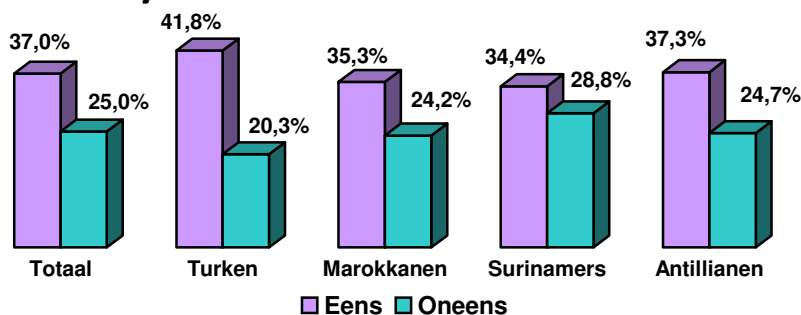

LICHTE VOORKEUR VOOR OVERHEID DIE ZAKEN DOET MET DIVERSITEITSBEDRIJVEN

Ongeveer eenderde van de allochtonen (37,0%) heeft voorkeur voor een overheid die alleen zaken doet met bedrijven die allochtonen in dienst hebben. Een kwart van de allochtonen (25,0%) vindt dat niet. De overige allochtonen hebben geen mening over de stelling dat 'de overheid alleen zaken moet doen met bedrijven die allochtonen in dienst hebben'.

De voorkeur voor bedrijven die aan diversiteit doen, is onder Turken het grootst (41,8%).

Stelling: "De overheid mag alleen zaken doen met bedrijven die allochtonen in dienst hebben"

ZETELVERDELING TMSA

Uitgaande van een opkomst van 70% zullen 7 zetels in de Tweede Kamer door de Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse stemmers beslist worden. Dat betekent volgens de meting van deze week ruim 4 zetels naar links (PvdA, Groen Links, SP) zullen gaan, terwijl 1 zetel naar een van de regeringspartijen (CDA, VVD) zal gaan. Twee zetels zijn nog onbeslist. In vergelijking met de twee vorige metingen lijkt de trend een opmars van de PvdA ten koste van het CDA te zijn.

	<i>Zetelverdeling TMSA</i>			
	Vorige Metingen		2-11-2006	
	4-10-2006	19-10-2006	Percentage	Zetels
PvdA	2,6	2,8	43,4%	3,0
Groen Links	1,0	1,0	12,4%	0,9
SP	0,7	0,5	6,9%	0,5
CDA	0,6	0,7	7,3%	0,5
VVD	0,5	0,4	6,3%	0,4
D66	0,3	0,3	4,4%	0,3
Rest	0,3	0,2	3,9%	0,3
Weet niet	1,0	1,0	15,4%	1,1
Totaal	7,0	7,0	100,0%	7,0

ZETELVERDELING ALLOCHTONEN

Als de resultaten van Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen op alle allochtone stemgerechtigde geprojecteerd worden kan een schatting worden gemaakt van de zetelverdeling die door allochtonen bepaald zal worden. Veiligheidshalve is het bureau daarbij uitgegaan van een lagere opkomst onder de overige allochtonen (60%). Verder heeft het bureau aangenomen dat het stemgedrag van de overige, niet in het onderzoek meegenomen allochtonen overeenkomt met het stemgedrag van Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen.

Uitgaande van een opkomst van 60% en van hetzelfde stemgedrag onder alle allochtonen zullen 12 zetels in de Tweede Kamer door de allochtonen beslist worden. Dat betekent volgens de meting van deze week dat ruim 7 zetels naar links (PvdA, Groen Links, SP) zullen gaan en krap 2 zetels naar de regeringspartijen (VVD, CDA). Drie zetels zijn nog onbeslist. In vergelijking met de twee vorige metingen lijkt de trend een opmars van de PvdA ten koste van het CDA te zijn.

	<i>Projectie zetelverdeling alle allochtonen</i>		
	Vorige Metingen		Huidige Meting
	4-10-2006	19-10-2006	2-11-2006
PvdA	4,5	4,8	5,2
Groen Links	1,7	1,8	1,5
SP	1,3	0,9	0,8
CDA	1,0	1,2	0,9
VVD	0,9	0,6	0,8
D66	0,5	0,5	0,5
Rest	0,5	0,4	0,5
Weet niet	1,7	1,8	1,8
Totaal	12	12	12

HOOFDSTUK 3: TABELLEN

Tabel 1: Opkomst voorspelling onder TMSA (Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen)

	Totaal			Huidige Periode: 2-11-2006			
	4-10-2006	19-10-2006	2-11-2006	Turken	Marokkanen	Surinamers	Antillianen
Waarschijnlijk wel	73,6	75,2	79,4	79,7	75,2	83,1	75,3
Waarschijnlijk niet	13,3	13,8	8,9	8,5	9,2	8,1	11,3
Weet niet	13,1	11,0	11,7	11,8	15,7	8,8	13,3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 2: partijvoorkeur allochtonen (TMSA) in week 42 2006, totaal naar etniciteit

	Totaal			Huidige Periode: 2-11-2006			
	4-10-2006	19-10-2006	2-11-2006	Turken	Marokkanen	Surinamers	Antillianen
PvdA	37,2	40,0	43,4	46,5	58,0	34,0	40,6
CDA	8,1	10,0	7,3	3,5	2,1	11,8	10,1
Groen Links	14,2	14,7	12,4	18,1	11,9	9,2	11,6
SP	10,5	7,5	6,9	10,4	7,7	4,6	5,8
VVD	7,7	5,1	6,3	1,4	3,5	12,4	2,9
D66	3,9	4,5	4,4	6,9	1,4	4,6	3,6
Weet niet /wil niet zeggen	14,3	14,8	15,4	11,8	12,6	18,3	18,8
Rest	4,1	3,4	3,9	1,4	2,8	5,3	6,5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 3: Coalitievoorkeur

	Totaal	Turken	Marokkanen	Surinamers	Antillianen
CDA + PvdA	13,4	15,4	11,9	13,8	11,1
CDA + VVD	6,5	3,5	4,9	11,0	3,0
PvdA + SP + Groen Links	46,3	49,0	54,5	39,3	46,7
CDA + PvdA + Christen Unie	4,6	2,1	2,8	7,6	4,4
CDA + VVD + Christen Unie	3,9	2,1	0,7	6,9	4,4
Andere combinaties	5,8	10,5	4,9	4,1	3,0
Weet niet/wil niet zeggen	19,4	17,5	20,3	17,2	27,4
Totaal	100	100	100	100	100

Tabel 4: Meningen diverse uitspraken

	Totaal		Turken		Marokkanen		Surinamers		Antillianen	
	Eens	Oneens	Eens	Oneens	Eens	Oneens	Eens	Oneens	Eens	Oneens
Wouter Bos moet de nieuwe premier van Nederland worden	50,5	23,1	52,9	22,9	61,4	16,3	43,8	29,4	47,3	17,3
Jan Peter Balkenende moet de premier van Nederland blijven	11,8	66,3	9,8	68,0	6,5	73,9	17,5	60,0	8,7	68,7
De nieuwe regering moet minstens 1 allochtone minister krijgen	65,6	10,2	66,0	11,8	67,3	7,2	65,0	10,6	64,0	10,7
De nieuwe regering moet het integratiebeleid van Verdonk voortzetten	19,5	56,5	15,0	62,7	17,6	60,1	25,2	50,9	15,3	54,0
De nieuwe regering moet een generaal pardon aan alle asielzoekers geven	50,8	11,6	50,3	11,1	55,6	5,2	48,8	16,3	50,0	10,0
De overheid mag alleen zaken doen met bedrijven die allochtonen in dienst hebben	37,0	25,0	41,8	20,3	35,3	24,2	34,4	28,8	37,3	24,7

BIJLAGE: VRAGENLIJST TWEEDE KAMERVERKIEZINGEN WEEK 42 (1.1)

Kenmerk: 06664

Instructie voor enquêteur: deze enquête bestaat uit 2 bladzijden

Goedemorgen/middag/avond. Mijn naam is _____ van onderzoeksbureau Foquz

Etnomarketing. We zijn op dit moment bezig met een onderzoek naar uw voorkeuren en meningen over de aankomende Tweede Kamerverkiezingen. Mag ik u hierover een paar vragen stellen? Het duurt hooguit 4 minuten.

Begin tijd interview: :

Naam enquêteur: _____

Datum afname vragenlijst: _____

ONDERDEEL I: SELECTIEVRAGEN

A. Heeft u de Nederlandse nationaliteit?

1. Ja
2. Nee

B. Wat is uw leeftijd? _____ (enquêteur hou je aan je opdracht, jonger dan 18 stoppen met de enquête)

C. Mag u stemmen voor de Tweede Kamer verkiezingen?

1. Ja
2. Nee (*enq. als respondent niet mag stemmen voor de tweede kamer verkiezingen, ophouden met de enquête*)

D. Wat is uw etniciteit. Dus: wat *voelt* u zich?

1. Turks	5. Surinaams Anders
2. Marokkaans	6. Antilliaans
3. Surinaams Creools	7. Arubaans
4. Surinaams Hindostaans	8. Anders (<i>enq. ophouden met enquête</i>)

ONDERDEEL II: INHOUDELIJKE VRAGEN

1. Op 22 november zijn er tweede kamerverkiezingen. Hoe waarschijnlijk is het dat u gaat stemmen? Is dat...

1. Zeker   2. Waarschijnlijk wel   3. Waarschijnlijk niet   4. Zeker niet   5. Weet het nog niet

2. Stel dat er vandaag tweede kamerverkiezingen zouden worden gehouden. Op welke partij zou u dan stemmen? ENQ: INDIEN NODIG ANTWOORDEN VOORLEZEN

1. CDA	7. D66
2. PvdA	8. ChristenUnie
3. VVD	9. SGP
4. SP (Socialistische Partij)	10. Anders, nl: _____
5. LPF	11. Ik ga NIET stemmen
6. Groen Links	12. Weet niet/wil niet zeggen

4. Welke coalitie van partijen ziet u na de verkiezing het liefst ontstaan?

1. CDA + PVDA
2. CDA + VVD
3. PVDA + SP + GROEN LINKS
4. CDA + PVDA + CHRISTENUNIE
5. CDA + VVD + CHRISTENUNIE
6. Andere combinatie _____
7. weet niet/ wil niet zeggen

Ik ga u nu een aantal uitspraken voorleggen. U kunt u per keer zeggen of u het met de uitspraak eens of oneens bent.

		1. Helemaal oneens	2. Oneens	3. Neutraal	4. Eens	5. Helemaal eens	6. Weet niet
51	Wouter Bos moet de nieuwe premier van Nederland worden						
52	Jan Peter Balkenende moet de premier van Nederland blijven						
53	De nieuwe regering moet minstens 1 allochtone minister krijgen						
54	De nieuwe regering moet het integratiebeleid van Verdonk voortzetten						
55	De nieuwe regering moet een generaal pardon aan alle asielzoekers geven						
56	De nieuwe overheid mag alleen zaken doen met bedrijven die allochtonen in dienst hebben						

ONDERDEEL IV: Demografische Gegevens

11. Geslacht respondent (*enq. zelf noteren*)

1. Man
2. Vrouw

12. Wat is uw woonplaats?

_____

13. Hoe lang woont u in Nederland? _____ jaar

14. Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?

1. Lager onderwijs
2. Lager beroepsonderwijs (VMBO)
3. MAVO
4. Middelbaar beroepsonderwijs (MBO)
5. HAVO - VWO
6. HBO (Hogeschool)
7. WO (Universiteit)
8. Geen opleiding
9. Anders, nl _____

15. Wat is uw belangrijkste bron van inkomsten?

- 1 Baan (meer dan 12 uur p/w)
- 2 Bijbaan (minder dan 12 uur)
- 3 Uitkering: WAO
- 4 Uitkering: WW
- 5 Uitkering: Bijstand
- 6 Uitkering: anders
- 7 Pensioen-AOW
- 9 Studiefinanciering
- 10 Zelfstandig ondernemer
- 11 Toelage Partner
- 12 Anders _____

16. Kunt u aangeven wat uw netto maandinkomen is?

- 1 tot € 460,= per maand
- 2 € 460,= t/m € 850,= per maand
- 3 € 850,= t/m € 1.300,= per maand
- 4 € 1.300,= t/m € 1.750,= per maand
- 5 € 1.750,= t/m € 2.500,= per maand
- 6 meer dan € 2.500,= per maand
- 7 weet niet/wil niet zeggen

17. Enquêteur kruis de plaats aan waar het gesprek heeft plaatsgevonden.

1. buiten/straat
2. bij respondent thuis
3. organisatie
4. school
5. theehuis/restaurant
6. moskee
7. anders, nl _____

Eind tijd interview:

□ □ : □ □